

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: BRAȘOVU, piața mare, Târguțu Inului Nr. 30.
Nu se înfrânge nu se primește. Manuscrisurile nu se întorc.
Birourile de anunțuri: Brașov, piața mare, Târguțu Inului Nr. 30.
Inserate mai primește în Viena: E. Haasenstein & Vogler (Otto Kust), H. Schick, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, E. Kohn; în Frankfurt: G. L. Dubs; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o soră paronid pe o coloană 6 cr. și 10 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagină a III-a o soră 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU IV.

„Gazeta” este în fă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târguțu Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 6 cr. v. a. sau 15 bani. Atâtu abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 205.

Brașov, Vineri, 18 (30) Septembrie

1892.

Răscumpărarea regaliilor și României.

I.

Dintre toate atentatele mari și numeroase, câte s'au săvârșit până acum sub era constituționalismului unguresc, nu poate fi nici unul mai revoltător și mai menstros, ca atentatul, ce s'a săvârșit prin răscumpărarea regaliilor în contra dreptului privat de proprietate alu foștilor iobagi.

Intr'unu altu stat, ba poate și în Ungaria propriu zisă, unde populațiunea e mai puțin obișnuită cu despozițiile și impălarile, o cestiune atât de importantă, cum a fost și aceea a răscumpărării regaliilor, de sigur nu s'ar fi putut rezolva în modul cum s'a rezolvat la noi, fără de a nu fi produsă o puternică sguduitură în stat.

La noi însă, ca multe altele, așa și această importantă cestiune, s'a „rezolvat” pe calea cea mai netedă, — de nobis sine nobis. A fost de ajuns o înțelegere între stat și aristocrație, pentru ca trebu să fiă isprăvită. Și unul și altul și-a asigurat, cu prisosință, interesele proprii, ér ca să mai țină cineva sémă și de dreptul foștilor iobagi, a căroră masă preponderantă au format-o Români ardeleni, te-a ferit sfântul. A ajuns capra mai mare peste vară, — apoi pace!

Prin răscumpărarea regaliilor Români ardeleni au fost despoziți de o avere de 25—30 milioane fl. v. a Lovitura, ce ni-s'a dat prin răpirea acestei colosale averi, este așa-déră mult mai mare, decât ca să-o putem trece cu vederea și să nu stăruim, încă până mai e posibil, de-a mântui ceea ce, poate, printr'o energică luptă s'ar mai pute mântui.

Ca să cunoșcem mai bine,

cât de revoltătoare este nedreptatea, ce li-s'a tăcutu foștilor iobagi prin răscumpărarea regaliilor, aflăm de lipsă mai întâi să arătăm pe scurt istoricul, prin care a trecut la noi în Ardeal cestiunea regaliilor și pe care, poate, mulți, mai ales dintre cei ce fac parte din noua generațiune, nu-l vor fi cunoscând.

Ce privește originea regaliilor, trebuie să se știe mai întâi de toate, că acesta nu se bazează pe vre-unu drept formal, ea nu-și are temeiul în diplomele nobilitate acordate de regii Ungariei, ci se bazează mai mult numai pe usul feudal, ce l'a exerciat în vechime nobilimea din Transilvania. Dovadă ne sunt literele descripționale ale tuturor familiilor nobilitate, în cari niciari nu vei găsi, că cutărei familii se i-se fi dat, de odată cu titlul nobilitar, și dreptul de regal.

Nu e mirare dér, decât în lipsa unui titlu formal de drept, nobilimea înainte de 1848 nici nu ținea așa mult la regal și deși prin us ea ajunsese în proprietatea dreptului de regal pentru cele dintâi 9 luni ale anului, ea însă nici la acesta nu ținea ca la unu drept exclusiv alu său, în timp ce comunele, atât în puterea usului, cât și pe baza legilor vechi unguresci și mai ales pe baza legi din 1791, dispuneau liber și independent asupra ultimelor trei luni ale anului, numite comunale, cari formau unu drept exclusiv alu lor.

Scim, că înainte de 1848, nobilimea era scutită dela toate contribuțiunile statului, precum și dela dările comunale; ea era constituită în mod independent de comune și nici nu făcea parte din acestea, ei comunele erau constituite exclusiv numai din iobagi și erau supuse la toate contribuți-

nile de stat și comunale. Prin urmare nici nu era posibil, ca nobilimea să și arde vre-unu drept asupra regaliilor trilunare ale comunelor.

Cu toate acestea ea și-a arogat acestu drept. În an. 1850, introducându-se și în Transilvania codicele austriac, pe baza căruia se desființară privilegiile vechi și nobilimea intră în legătura comunelor, acesta profită de ocaziune pentru de-a pretinde să i-se facă și ei parte egală din toate drepturile comunale, prin urmare și din dreptul trilaru de cărcumărit.

Va să dăcă „generoasă” nobilime ungurescă nu s'a mulțumit cu atata, că numai ecă așa, prin us și fără nici unu titlu formal de drept, a ajuns în posesiunea dreptului de 9 luni a regalului, ci a mai pretins să i-se facă parte și din restul trilaru, ce le rămăsese foștilor iobagi și la care nici unu drept nu putea să aibă.

Scopul și-l au și ajuns nobilii maghiari, căci deși în timpul absolutismului austriac vircolirile lor rămaseră în mare parte zadarnice, la 1864 însă, pe când Ungurii începuseră să prindă putere, administrația politică, fără de-a fi îndreptățită, încep să reguleze folosința regaliilor așa, că pe unde numai a putut, pe foștii nobili i-a virit și în folosința dreptului trilaru de cărcumărit, ér pe unde nu i-a succes a face acesta, s'au iscat procese, cari nici până în ziua de astăzi nu s'au terminat.

În stadiul acesta s'a aflat cauza regaliilor pe timpul când s'a adus hotărârea pentru răscumpărarea lor. Ea va să dăcă, în ceea ce privește titlul de drept, era nedeslegată.

Foștii iobagi, vădându-se încurcați într'o mulțime de procese,

cari pentru ei mai totdeauna esu nefavorabile, cu ocaziunea pertractării regaliilor s'au vedut siliți, de voiă, de nevoiă, să cedeze jumătate din partea lor nobilimei, rămânându-le lor, în loc de a patra parte, abia a opta parte din venitul de peste an alu dreptului de cărcumărit. Vom arăta însă în numărul de mâne, că nici această a opta parte nu li-se lasă acum foștilor iobagi, ci în modul cel mai volnic și arbitrar li-se răpesc cu forța și se destină pentru scopuri de maghiarisare.

CRONICA POLITICĂ.

— 17 (29) Septembrie.

Francisc Pulsky scrie unu articol în „Pester Correspondenz”, intitulat „Lupta parlamentară” în care vorbește despre reformele, cari se vor discuta în noua sesiune parlamentară. Amintesc apoi despre discursul contelui Apponyi dela Jaszberény, dăcându, că acesta își desfășură din nou stindardul de luptă, declarându răboiu regimului contelui Szapary. Pulsky dăcă mai departe, că opoziția unită, apponyistă și kossuthistă, nu se va da înapoi nici dinaintea obstrucțiunii, pentru ca să impedeze reforma administrației de stat, voindu a arăta prin acesta, că Szapary nu este în stare a-și împlini programul. După aceea Pulsky scrie următoarele: Și agitațiunea naționalităților, de deosebire aceea a Românilor, poate fi înăbușită numai prin administrația de stat. Pentru Români este dér cestiunea naționalităților în mare parte o cestiune de pâne, căci, cu puține excepțiuni, jumătea română este cu totul fără mijloce și nu stă în nici o legătură cu proprietarii unguri, cari, cu deosebire în Ardél, au cuvântul dintâi în adunările comitatense. Sărmanul tinăr român, care cu sirguintă a absolvat studiile sale, trebuie, ca cu totu talentul său, să renunțe la ori ce funcțiune municipală în serviciul comi-

FOILETONULU GAZ. TRANS.

Fiorella.

De Scatopluc Cech.

Ca o rândunică veni ea din sudu aburându la noi și aducându primăvera. Ce e drept încă nu, înfloriră toporașii și vioarele, coperișele albe ale caselor nu se înroșiră și tina înghietată nu se topi. Și cu toate acestea aduse ea primăvera. În ochii ei mari și negrii o purta, de pe buzele ei fragede și purpurii adia ea și o împrașcia cu mânil ei delicate asupra noastră, fii reci ai nordului. O aplaudam, ca nisce nebuni. Ea ridea în mijlocul furtunei de aplause, abia atinșea funia cu pantoful ei auriu, și plutea pe funia, ce se legăna, ca unu tonu vesel și plăcut pe o cordă vibrătoare. Răsul ei sémăna cu alu unui copil, căruia îi dai o jucărie frumoasă. Câte-odată îi aluneca piciorul, dér nimenea nu se apăria, căci ca unu zefir se arăta ea éráși fără griji, plutind prin aeru lin și în mod încântător. Mărturisind

adevărul: pe Fiorella am vădu o numai o singură dată în imperiul ei aeri. I-mi vine réu, când mă afl în mijlocul unui public, care-șirită nervii la jocul frivol alu unui picior omeșcu și scote chiote de bucuriă, când echilibriștii din aeru facu acele figuri periculoase.

Părăsii neplăcută atunci cercul de lemn, când unu tunet de aplause isbuoni, provocat de unu cuplet vienesu foarte banal. Și totuși nu puteam să rid de prietinel meu, care m'a adus în templul acesta de o mojiică rafinată. Înțelesei entuziasmul său. Înțelesei tonul acela plin de tandreță, în care exprimă numele Fiorella. Aici înaintea cercului, în aerul curat și prospet alu regiunii acoperite cu zăpadă, dispăr ca unu vis tabloul publicului lărmuitor; dér figura gingașă cu aripi trandafir a Fiorelle, plutea încă în închuirea mea, întocmai ca cum o vădusem săltându pe funia...

Toceam voiă să-mi deschid gura, pentru ca să i împărtășesc amicului meu părerea mea nepreocupată, când Vladimir se apropiă de noi. Se vedea, că în-

focatul nostru Don Juan se mai răcise. Elu avea înfățișarea unui ursu flocos dela poli, se înțelege însă, că pieptenat după cea din urmă modă de Paris. Dér nici platoșa acesta de feru nu-i oferea nici unu ajutor. Fața sa nobilă, încadrată de blana lui albă ca zăpada, sémăna cu fața glacială a unui condamnat în adâncimile infernului lui Dante: totu frumșea însă și artificială dispăr sub sărutarea de Iuda a gerului și dinții lui albi, ca zăpada, îi clântăneau în gură.

„Aferisitu geru!” gemu el, „mai înainte de toate unu pahar de punciu fierbinte”.

Elu ne trase cu sine într'unu restaurant din apropiere, unde ne aședaram într'o cameră laterală, bine încălțată. Aici se prefăcu apoi larva într'unu fluturaș de salon. Aici se topi fața glacială, perul său frumos frisat și musca sa bine îngrijită scuturară promoroa în ochii săi și pe buzele sale strălucea éráși acelu suris învingător, alu căru farmec periculos încătușase multe inimi de femeie.

„Amicilor, priviți, cu ce voi sur-

prinde éráși pe Iudita mea,” dăse elu cu unu aeru ușuratic. Elu deschise unu etui, în interiorul căruia strălucea o diademă prețioasă de aur și împodobită cu petrii scumpe. Noi admiram frumșea și prețul diademei.

„Ii va sedé de minune diadema acesta Iuditei tale”, esolamă suridându amicul meu, „brilantele aceste voru părea pe fruntea ei, ca și lacrimile unui ângeru protector”.

„Oho!” răspuse Vladimiru cu mâniă prefăcută. „Séu te îndoiesc de virtutea ei? De altmintrelea, ești omu ferocit, care cu fantasia ta nevinovată ai împodobit cu ângeri protectori buduarele feciurelor noastre!”

„Iértă-i”, mă amestecai eu în vorbă, „e amoresat”.

„Ah, — și obiectul amorului său?”

„Fiorella!”

„Hahaha! Fiorella? Porumbița sêlbatică din ciro, princesa de pe funia, Fiorella? Și acestu ideal, la care nu poate să ajungă cineva, l'a însuflețit fără îndoielă, pentru ca să facă immuri în onorea virtuței femeesc?” Amicul meu

pentru îngrijirea de săracii din Braşov, după modelul oraşului „Eberfeld“.

Scopul propunerii era de-a se organiza îngrijirea săracilor, cu ajutorarea de nutremitură şi cu furtură odată pe zi; cu providerea loră cu vestimentele neapărate; cu introducerea celorlalte apţi de lucru la muncă, şi mai ales cu îngrijirea de cultivarea şi deprinderea copiilor orfanii săraci la muncă, pentru ca să nu orască numărul săracilor. Un scop mai nobil, decât acesta, nu putea fi.

Cestiunea acasta atât de umană urma să fie de toţi luată în seamă şi sprijinită. Spre mirare însă, ea s'a pertractată cu răceală şi a fost amânata în 9 şedinţe ale Comunităţii Braşovului în timpul de unsprezece ani, fără a se lua ună concludere meritorie asupra-i. Mai în urmă a ajuns la pertractare în şedinţa comunităţii din 8 Sept. a. o., rezolvându-se totu cu amănare.

Istoricul desbaterii acestei cestiuni, rapoartele, propunerile şi statutul proiectat pentru îngrijirea săracilor din Braşov, se află tipărite, în urma unui concludere al comunităţii din 15 Ianuarie 1890, într'o broşură de 47 pagini, sub titlul: „Entwurf einer Armen-Ordnung für die Stadt Kronstadt“ (Proiect pentru organizarea săracilor din Braşov). Acesta istoric merită a fi cunoscut. În el se oglindescă curentul şi spiritul egoistic, din cauza căruia, o cestiune ca a săracilor, — la care accentuăm, nu s'au cerut bani, esistând fonduri pentru săraci — nu s'a decis în unsprezece ani. Se constată şi aceea, că în acestu timp a fost un bărbat, onore şi recunoscut lui, d-lui referent Oscar Alesius, care a studiat, a lucrat şi a fost condus de idei negrădite de exclusivismul naţional. Propunerile lui însă recomandate de magistrat, nu au fost sprijinite, decât de membrii comisiunii. Alţi membri ai comunităţii Saşii, Români, Unguri puţin s'au interesat de soarta săracilor şi de totu puţin au luat parte la şedinţele, în care s'au pertractat acasta cestiune. Putea că nu se temu de săracii şi n'au rudenii sărace, tocmai de acasta le aducem aminte, că róta norocului se învertesce şi îndăreţu. Vedem aşi dintre membrii comunităţii dinainte cu 20 de ani, oameni forte săraci...

Nu se poate contesta, că ajutorarea săracilor cuprinde un scop nobil. Se vedem însă pe scurt, în mod obiectiv şi cu fapte concrete, pentru ce nu s'a realizat acestu scop dela anul 1881 până astăzi?

Comunitatea (consiliul comunal) Braşovului, în şedinţa sa din 15 Oct. 1881 a ales o comisiune de 5 membri cu însărcinarea: să elaboreze un proiect pentru îngrijirea săracilor din Braşov, după modelul oraşului „Eberfeld“. În 6 Noembrie 1882 comisiunea a şi prezentat proiectul cu propunerile sale magistratului (primăriei) şi prin acesta comunităţii Braşovului. Propunerile comisiunii de a se destina venitul din darea pentru câni în folosul săracilor, de-a se face o conscripţiune a săracilor şi de a se folosi fondul dăruit ca să se facă o casă de lucru pentru săraci, totu în favorul acestora, le a primit comunitatea şi ministrul unguresc de interne sub Nr. 58160/883 le a aprobat.

La 16 Oct. 1883, comunitatea a însărcinat comisiunea să cerceteze după mijlocele cele mai potrivite, anume: Câţi săraci sunt în Braşov şi ce ajutoare li-se dau? S'a arătat numărul lor şi ca în anul 1883 s'au dat:

a) dreptu ajutoare lunare în bani . . .	7227 fl. 46.
b) pentru orfanii săraci . . . 28 „ —	
c) pentru săracii bolnavi la . . .	1449 „ 60.
d) pentru lemne săracilor socotite . .	1354 „ 57.
e) pentru bătrânii din . . .	8349 „ 38.
f) contribuire la fondul . . .	3150 „ —

Suma fl. 21,558 Ol.

După socotela referintei se arată, că cu jumătate din acasta sumă s'ar putea ajutoare săracii din Braşov.

La 10 Maiu 1884, comisiunea a propus a se ajutoare săracii în natură: cu o porţiune de pâne şi cu o porţiune de furtură pe zi. Motivul la acasta propunere era: că mulţi dintre săracii, cari primesc ajutoare lunare în bani câte 2—3 fl. îi beau şi familia lor rămăne totu flămândă şi din zi în zi mai ticoşoşită. S'a amânata pertractarea acestei propunerii însărcinându-se comisiunea să facă un regulament.

Publicându-se legea Comunală art. XXII din anul 1886, care în § 145 îndatorază pe fiă-care comună a îngriji de săracii săi, magistratul Braşovului a început a pertracta cestiunea ajutoării săracilor mai serios, şi comisiunea vădându, că magistratul o sprijinesce, a devenit încurajată.

La 10 Ian. 1887 comisiunea a prezentat prin magistrat comunităţii Braşovului un proiect de regulament pentru ajutoarea săracilor. Acestu regulament cuprinde două părţi. În partea primă, cu 22 §-i, prevede organismul: Oraşul Braşov se împarte în 5 despărţăminte, fiă-care despărţământ este prevădit, să aibă un ingrijitor de săraci şi un consiliu pentru săraci. Mai prevede un consiliu general şi biroul, care primeşte şi dispune a se da ajutoare săracilor. Partea a doua a regulamentului tractează dela §-ii 23 până la 36 modalitatea cum au să fie săracii primiţi şi ajutoaşi. Săracii din clasa mai bună se vor ajutoare cu bani pe lună şi în viitor după usul de până acum, era săracii din clasa de jos şi cerşitorii se vor ajutoare odată pe zi cu o porţiune de pâne şi furtură, cu îmbrăcăminte necesară şi erna cu lemne de foc.

La 14 Dec. 1887, prezentându-se acestu proiect de regulament, comunitatea a amânata erăşi pertractarea, însărcinându-se Comisiunea a constata numărul săracilor; cheltusile neapărate; a consulta confesiunile, de pot şi ele ajutoare pe săracii, ce fonduri posedă ele pentru săraci, şi cari săraci se ajutoare din acestea?

Comisiunea la 25 Oct. 1888 a arătat, că numărul săracilor neapţi de a lucra este de 337 şi 150 orfanii săraci. Pe acestia provădându-i cu nutremitură vor fi de lipsă 9318-73. Şi pentru 150 de orfanii săraci 2259-53. Suma 11578-26. Dacă aceşti săraci se vor ajutoare cu nutremitură, după cum prevede regulamentul, va fi de lipsă suma anuală de 13,305 fl. 60. Fondul esistent pentru săraci e de: 11558 fl. 78. Ar mai fi de lipsă să contribue comuna cu 1726 fl. 34.

(Va urma.)

Kossuth despre partida independentă.

Deputatul kossuthist Hentaller Lajos publică în „Egyetértés“ o convorbire, ce-a avut-o cu Kossuth la Turin din incidentul jubileului de 90 de ani al „sfântului“ exilat. Kossuth duse între altele:

În totă viaţa mea am căutat să fiu politic practic. Dăr precum am duse şi ieri, între programul partidei independente şi între mine este o linie de despărţire. Faptu e, că este, dăr sciu, că acasta este urmarea împrejurărilor. Am duse şi ieri, că nu e bine să mergi cu capul în pârte. Acum mai adaug, că nu e bine nici a da îndăreţu. Primiţi totu — repetu — ce duce înainte, şi denegaşi totu, ce vă conduce îndăreţu. În curându va apăre alu 4-lea volum din scrierile mele. Acolo publicu două scrisori, pe cari le-am adresat lui Valerio, unui amic italian, după disolvarea dietei dela 1861 — care imi făcuse întrebarea, că ce va face Ungaria? Eu am amintit atunci opoziţia pasivă şi aceea, că ţinu de o absolută imposibilitate, de-a se împăca Ungaria cu casa austriacă. Atunci mi-am reasumat pu-

tu lu meu de vedere. Ţinu de-o mare greşelă pactarea. Chiar însuşi Deak a duse: „Ceea ce ne iau cu puterea, se mai pte încă recăştiga; dăr la ce am renunţat, este pierdut“. Eu totdeauna am desavuat pactarea, dăr chiar şi acum, când stăm faţă o stare de lucruri dată, n'aşi aştepta, ca „naţiunea“ să privescă renunţarea dreptu a victoriei.

Aici nu e vorba de persoana lui Francisc Iosif, ci de principiu. Nu esistă dinastia absolută bună şi absolută rea. Aici e vorba, că „naţiunea“ are un domnitor, care nutresce interese deosebite şi pentru realizarea acestor interese deosebite, are armată deosebită, are finance şi reprezentanţă esternă deosebită. Pe lângă astfelu de deosebite interese, Ungaria niciodată nu va putea fi independentă. Recunoscu, că uneori pte, ca pentru o naţiune, să fie favorabilu un domnitor străin, ca d. e. Bernadottii pentru Svedia şi Norvegia. Dăr prima şi cea mai de frunte condiţie este, ca acea casă domnitoare să nu aibă alte interese, decât ale „naţiunii“, şi să n'aibă putere pentru realizarea intereselor ei speciale.

Ce este dăr de făcutu faţă o astfelu de stare de lucruri? Eu nu cred, că Ungaria va renunţa vre-odată la ideia independenţei. Eu am cercat în 1848 să aplanez incompatibilitatea dintre naţiune şi domnitor. Nu cred, că acasta ar succeda aşi. Renovarea legii n'a dat garanţii „naţiunii“. Repet din nou, că ţinu de imposibilă aplanarea incompatibilităţii. Ca ministru, în 1848, m'am convins în cele dintău 24 ore, că împăciuirea este imposibilă. Era pe atunci şi cestiunea italiană. Dacă damu ajutoare casei austriace în contra Italianilor, atunci ajutam la subjugarea libertăţii unei naţiuni; dacă denegam ajutoare, atunci reentra în cursu cestiunea incompatibilităţii între „naţiune“ şi domnitor. Şi acasta e pe toate terenle: economice, financiare, a puterii armate, a politice, ca şi în cestiunile internaţionale. De aici mi am tras, pe seama mea, consecenţele. Adevărat! Una n'am aşteptat-o: ca „naţiunea“ să se lapede de mine. De ce nu se schimbă atunci însăşi naţiunea? Eu, domnilor imi tragu seama cu faptele. Moru ca espatriat.

„Naţiunea“ însă mai are înainte sa o cale de experienţă, adică proba aplanării contrarietăţilor prin desăvârşita punere în vigore a legilor din 48. Revoluţia este ultima ratio a naţiunilor. Trebuie esplotată, trebuie încercat totu, de-a o încunja. Dacă Ungaria pte fi independentă cu casa habsburgică şi pe baza legilor din 48, atunci îngropaşi-mi principile şi eu imi plec capul. Dacă astfelu cu ea (casa habsburgică) pte fi naţiune de sine stătătoare, cu scopul independent, eu mă închinu înainte sinceru împăciuirii. Dacă pte, facă o; dacă nu pte, atunci ideia va învia de sine. Da! la casă când nu se pte, juru pe Dumnezeu lu meu, că ideile mele vor învia. D-Vostre dicesi: „partida noastră vră ca Ungaria să fie stat independent. Vrem, să probăm sinceru, că pte-se face acasta pe baza dela 48? Spre așa ceva să ne întindă mână de ajutoare domnitorul“. — Atăta puteşi dice fără şovăire, dăr nu accentuă mereu hiperrealitatea. Independenţa este ţinta şi e întrebare, dacă se pte acasta cu dinastia? Astfelu nu trebuie amintită nici revoluţia, dăr nici nu trebuie s'o negaşi înainte!

Colera.

„Wiener Abend Post“, din Viena, anunţă stabilirea unei revisii medicale a călătorilor, cari vin din România, desinfectarea eventuală a bagajelor la Iţcani şi la Nouă-Suliţe, respingerea călătorilor suspecti şi o observaţie medicală de 5 zile pentru persoanele, cari sosesc din România.

Aceste măsuri nu au fost de locu pricinuite de neliniştea, ce o produce starea actuală, căci colera din Galiţia nu este decât sporadică, ci numai pen-

tru că esistenţa epidemiei la Lublin şi în Basarabia este confirmată în mod oficial.

„Wiener Abend Post“ adaugă, că revisia medicală impusă călătorilor din România este motivată prin faptul, că colera s'a întins actualminte pe totu terenu Basarabiei şi a atins satul Leova situat pe Prutu, deci directu la graniţa românească; prin acasta primejdie de introducere a colerei, în România este esenţialminte apropiată.

Ordonanţa ministerială privitoare la revisia medicală a călătorilor, cari intră din Galiţia şi Bucovina în celelalte provincii austriace, este motivată prin faptul, că epidemia continuă în guvernământul Lublin, care este forte apropiat de graniţa imperiului. Pe lângă acasta, colera se întinde în guvernământul Basarabiei şi primejdia de introducere a bolii în Austria este mărită, cu tôte că, mulţumită măsurilor energice luate de autorităţile imperiului, ajutate de concursul inteligent şi activ al administraţiei autonome provinciale, starea sanitară a comunelor a făcutu progrese extraordinare; deci e o speranţă întemeiată că se va impedeca bôla de a lua un caracter epidemic şi de a se întinde. Totuşi, avându în vedere configuraţia forte defavorabilă a graniţei imperiului, introducerea bolii şi ivirea sa sporadică în Galiţia şi Bucovina, nu sunt excluse. De altminte, în ce privesce Galiţia, telegramele dela 25 şi 26 Septembrie spun, că în ultimele zile nu s'a mai ivit nici un casu de colera. În alte părţi din străinătate însă colera continuă în dimensiuni ameninţătoare.

TELEGRAMELE

„Gazetei Transilvaniei.“

(Serviciul biuroului de cor. din Pesta)

Budapesta, 29 Septembrie. Fôia oficială publică numirea lui Selley, ca căpitanu supremu de poliţie, mai departe numirea consilierului de secţiune Wolafka, ca episcopu în Makaria, fiind desărcinat de funcţiunea sa de consilier de secţiune în ministeriul cultelor.

Timişora, 29 Septembrie. Conventul senioratului evangelic din Bănatu şi-a esprimat indignarea asupra epistolei, pe care a adresat-o preotul din Paza-vechiă Hurban, cătră Liga românească din Bucuresci*).

Parisu, 29 Septembrie. Conte Trapani a fost înmormentat erî. Pe sicriul său se afla şi o cunună dela împăratul Austriei.

Viena, 29 Septembrie. S'a statorit, că Szemerdy a săvârşit cele trei asasinat la césornicarul din Viena.

DIVERSE.

Evantaliu Adelinei Patti. Diarştii parisiiani au publicat multe sciri fantastice asupra testamentului, pe care se dice că l'ar fi făcutu deja Adelina Patti. Ceea ce interesază pe toţi este: cui o să lase celebra artistă evantaliu său? Acestu evantaliu, unicu în lume, este făcutu dintr'o fôia de mătase forte subţire cu spiţe de aur, pe care toţi suveranii Europei au scris câte ceva şi anume, Ţarul: „Nu e nimic în lume care să te calmeze, ca cântecul tău“. Vilhelm I: „Tu eşti privighetora din tôte timpurile“. Regina Cristina: „La o spaniolă, ea e o regină, care e demnă de a fi stimată în tot-d'auna de supuşii ei“. (Se scie că Adelina Patti este născută la Madrid în anul 1843).

* Despre acasta epistolă am amintit şi noi în Nr. 201 alu fôiei noastre din 12 Septem. v. c. Red.

Table with financial data including 'Cursul la bursa din Viena', 'Amortisarea datoriei căilor ferate', and 'Despăgubirea pentru dijma de vină'.

ANUNCIU. Am onore a incunoscinta On. publicu si On. mea clientela, ca mi-am stranutatu locuinta in Strada Orfanilor (Scheiloru) Nr. 29 (in casele D nei Eufrosina Ioanu G. Ioanu) unde se afla si Atelierul meu de pantofaria. In ian voi totodata a face cunoscutu On. publicu, ca dupa o experienta de mai multu ani ca calfa in Bucuresti seiu confeciona dupa masura tote soiurile de incaltaminte, din materialu de prima calitate, durabile, esterioru elegantu si cu preturi moderate. Vasile Ocasiu, maestru pantofaru.

Publicatiune. După ce pedecile ivite in vëndarea lemnelor atacate prin focu din pădurea Stanicioe s'a delaturatu, asa cu sustinerea celor pu-blicate in publicatiunea de aici din 24 Iunie 1892 sub Nr. de susu se determinaza o noua di de licitatiune pe 16 Octomvre a. c. la 10 ore a. m. in cancelaria comunală din Moeciu inferioru cu adausul, ca lemnele ce vinu sub vëndare se afla pe unu teritoriu de 45 pana la 50 jugere si in unu numeru de 6-800 tulpini seu aproximativu pana la 1000 metri cubici. Prețulu strigarei s'a satoritu cu 70 cr. de metru cubic, vadiu de 10%. Moeciu inferioru in Branu, 12 Septemvre 1892. Voiculescu, primaru. Rațu, notaru.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Mai 1892.

Large table with train schedules between various stations like Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, Teius-Aradu-B.-Pesta, Copșa-mică-Sibiu, etc. Includes columns for train types, departure times, and arrival times.

Nota: Numerii incadrati cu linii grosi insemneza orele de noapte.